

ਜਸਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਜੇ.
ਹਰਭਜਨ ਸੰਧੂ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ
ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2021 ਦਾ CRM-M ਨੰਬਰ 34495

23 ਫਰਵਰੀ, 2022

ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860—ਐਸ.ਐਸ. 34 ਅਤੇ 306—ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ—ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਰਵਰੀ, 2019 ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ—ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ 16.05.2019 ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ—ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ ਵਾਪਰਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਵਿਚਕਾਰ ਲਗਭਗ ਅਤੇ ਲਾਈਵ ਲਿੰਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ—ਨਹੀਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਦੇ ਸਬੂਤ - ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਨਾਮ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪੈਰਾਥ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ - ਐਫਆਈਆਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ , ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ, ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਤੇ ਲਾਈਵ ਲਿੰਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਉਕਸਾਉਣਾ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਕ ਕਾਰਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਦਾ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਸਿਰਫ ਫਰਵਰੀ, 2019 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 21)

ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ , ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਂ ਉਕਸਾਉਣ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹਖਬਰੀ ਦਾ ਸੱਚ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਫਰਵਰੀ, 2019 ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ 16.05.2019 ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਤੇ ਲਾਈਵ ਲਿੰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਫਰਵਰੀ, 2019 ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਈ,
2019 ਵਿੱਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(ਪੈਰਾ 22)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ
ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧੱਕਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ
ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ
ਕਥਿਤ ਧਮਕੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਂ ਉਕਸਾਉਣ ਦੀ ਧਾਰਾ 306
ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਪੈਰਾਥ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ।

(ਪੈਰਾ 23)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਾਰ
ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਜੀਜਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ
ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਐਫਆਈਆਰ (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-1) ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ
ਖੁਦ ਉਕਤ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ
ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ
ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(ਪੈਰਾ 24)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਹੋਣਾ
ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ
ਜੁਰਮ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁੱਲ ਸਹੀ ਮੰਨਦੇ
ਹੋਏ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਇਲਜ਼ਾਮ ਇੱਕ ਅਪੈਰਾਥ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ
ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 25)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ, ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ,
ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ
ਵਿੱਚ ਅਤੇ, ਅੱਗੋਂ, ਫਰਵਰੀ, 2019 ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲਾਈਵ ਲਿੰਕ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ
ਵਿੱਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਘਟਨਾ, ਜੋ ਮਈ, 2019 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ
ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 26)

ਅੱਗੋਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ
ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੰ.62 ਮਿਤੀ 16.05.2019 (ਅੰਕੜਾ ਪੀ-2) ਧਾਰਾ

306 ਅਤੇ 34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ., 1860, ਧਾਰਾ 173(8) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-7) ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਸਮੇਤ, ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
(ਪੈਰਾ 27)

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਡਡਵਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਨ।

ਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਡੀ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਜੇ.ਐਸ.ਘੁੰਮਣ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਜਸਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਜੇ.

(1) ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ 306 ਅਤੇ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰ. 62 ਮਿਤੀ 16.05.2019 (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-2) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 173 (8) ਸੀਆਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। .PC (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-7)।

ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ:-

“ਜਸਵਿੰਦਰ ਲਾਲ ਪੁੱਤਰ ਧਰਮ ਸਿੰਘ, ਵਾਸੀ ਬੀ-IX-591, ਮੁਹੱਲਾ ਸੰਤੋਖਪੁਰਾ, ਪੀ.ਐੱਸ. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰ.8, ਜਲੰਧਰ, ਉਮਰ ਕਰੀਬ 64 ਸਾਲ, ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9464894102, ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਪਤੇ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਦੋ ਧੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੁਪਹਿਰ 3 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੈਂ ਕੰਮ ਤੋਂ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਗੇਟ ਅੰਦਰੋਂ ਬੰਦ ਸੀ। ਮੈਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗੇਟ ਖੜਕਾਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰ ਕੇ ਬੁਲਾਇਆ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਗੇਟ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦਿਆਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦਿਆਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਈ ਬੀਰਬਲ ਪੁੱਤਰ ਤਰਸੇਮ ਲਾਲ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕੀਤਾ। ਓ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕੰਗਣੀਵਾਲ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਦਿਆਲ ਕੌਰ ਨੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਗੇਟ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਦਿਆਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬੀਰਬਲ ਸਮੇਤ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਦੋਖਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲੜਕੇ ਮਨਜੀਤ ਲਾਲ ਉਰਫ ਲੱਕੀ ਨੇ ਫਾਹਾ ਲਗਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਲੀਲਾ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਗਲੇ ਦੁਆਲੇ ਚਾਦਰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ। ਉਸਦੀ ਛਾਤੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲੜਕੇ ਮਨਜੀਤ ਲਾਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਗੁਆਂਢ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਰਭਜਨ ਸੰਧੂ, ਉਸਦੇ ਜੀਜਾ ਬਿੰਦਰੀ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਜੈਤੋਵਾਲੀ, ਉਸਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਫਾਹਾ ਲੈ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਜੀਤਾ ਜੇ ਕਿ ਮੁਹੱਲਾ ਸੰਤੋਖਪੁਰਾ ਨੇੜੇ ਨਿੰਬੂ ਵਾਲੀ ਗਲੀ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਅਸ਼ੋਕ ਪੁੱਤਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਲਾਲ ਵਾਸੀ ਸੰਤੋਖਪੁਰਾ ਅਤੇ ਸੋਨੂੰ, ਮੇਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਦਲਵਿੰਦਰ ਲਾਲ ਜੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਭਤੀਜੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। Sd/- ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਸਵਿੰਦਰ

ਲਾਲ। ਤਸਦੀਕ ਐਸ.ਡੀ./- ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐਸ.ਆਈ. ਪੀ.ਐਸ ਥਾਣਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 8, ਜਲੰਧਰ ਮਿਤੀ 16.5.2019। ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ: ਅੱਜ ਆਈ.ਐਸ.ਆਈ. ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਫੋਨ ਆਇਆ ਕਿ ਮਨਜੀਤ ਲਾਲ ਉਰਫ ਲੱਕੀ ਪੁੱਤਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਲਾਲ ਵਾਸੀ ਮੁਹੱਲਾ ਸੰਤੋਖਪੁਰਾ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲਟਕਾਇਆ. ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ 'ਤੇ ਐਸ.ਆਈ ਐਚ.ਜੀ.ਪ੍ਰੋਮ ਸਿੰਘ 1101, ਐਚ.ਸੀ.ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ 1879, ਸੀ.ਟੀ.ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ 1678 ਸਮੇਤ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਜਿੱਥੇ ਲੜਕੇ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਸਵਿੰਦਰ ਲਾਲ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਸੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਾਰਡ ਨੰ.7 ਭੋਗਪੁਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੰ. ਹੇਠਾਂ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਲਾਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਸੌਂਪਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਜਸਵਿੰਦਰ ਲਾਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨ ਕੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ। ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 306, 34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਰੁਕਾ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੀ.ਟੀ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੰਬਰ 1678 ਰਾਹੀਂ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨੰਬਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਨੂੰ ਵਾਇਰਲੈੱਸ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣ। ਮੈਂ 16.5.19 ਨੂੰ SpotSd/English PS Div No.8, JAL ਵਿਖੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਗੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਥਾਣਾ ਸੰਤੋਖਪੁਰਾ ਮੁਹੱਲਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਏ.ਟੀ.ਟੂਡੇ: ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਵਿਖੇ ਲਿਖਤੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ ਉਪਰੰਤ ਉਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਮੇਤ ਲਿਖਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਸੀ.ਟੀ ਰਾਹੀਂ ਏ.ਐਸ.ਆਈ. . ਸਪੈਸ਼ਲ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਸੀਟੀ ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਨੰਬਰ 792 ਰਾਹੀਂ ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅੱਗੇ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਨੂੰ ਵਾਇਰਲੈੱਸ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਪੂਰਨ ਰਪਟ ਨੰ.51 ਮਿਤੀ 16.5.19।”

(2) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ-ਮਨਜੀਤ ਲਾਲ ਉਰਫ ਲੱਕੀ ਪੁੱਤਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਲਾਲ ਨੇ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 31 ਮਿਤੀ 08.03.2019 (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-1) ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ 18.02.2019 ਨੂੰ ਰਾਤ 09.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਭਰਾ- ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ ਬਿੰਦਰੀ ਨੇ 6-7 ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰੀ ਜਦੋਂ ਭਜਨ ਲਾਲ ਉਰਫ ਹਰਭਜਨ ਸੰਧੂ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਰਿਵਰਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ ਬਿੰਦਰੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਐਕਸਰੇ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੱਕ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੀ ਹੱਡੀ ਟੁੱਟ ਗਈ। ਖੋਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ. ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ

(*Jasjit Singh Bedi, L.*)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(3) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜੀਤ ਲਾਲ ਉਰਫ ਲੱਕੀ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2-ਜਸਵਿੰਦਰ ਲਾਲ ਪਿਤਾ ਮਨਜੀਤ ਲਾਲ ਉਰਫ ਲੱਕੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਵੱਲੋਂ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ, ਉਸ ਦੇ ਜੀਜਾ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ ਬਿੰਦਰੀ, ਉਸ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਜਗਜੀਤ @ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਜੀਤਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਜ਼ੋਕ ਉਰਫ ਸ਼ੋਕਾ, ਸੇਨੂੰ ਅਤੇ ਮੇਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਦਲਵਿੰਦਰ ਲਾਲ ਨੇ ਫਾਹਾ ਲੈ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ।

(4) ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ FIR ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਐਸ.ਐਚ.ਓ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ: ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਉਕਤ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਨੋਟ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-3) ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ

ਐਸ.ਐਚ.ਓ

ਜਲੰਧਰ।

ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੈਂ ਮਨਜੀਤ ਲਾਲ ਪੁੱਤਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਲਾਲ ਵਾਸੀ ਮਕਾਨ ਨੰ.ਬੀ-9-591, ਮੁਹੱਲਾ ਸੰਤੋਖਪੁਰਾ ਹਾਂ। ਮਿਤੀ 18.2.2019 ਨੂੰ ਰਾਤ 9.00 ਵਜੇ ਮੈਂ ਦੁੱਧ ਖਰੀਦ ਕੇ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਵਿਦਾਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਹਰਭਜਨ ਸੰਧੂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਹਮਲੇ 'ਚ ਮੈਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਰਭਜਨ ਸੰਧੂ ਦੇ ਜੀਜਾ ਬਿੰਦਰੀ, ਉਸ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਜੀਤਾ ਪੁੱਤਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਲਾਲ, ਮੇਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਦਲਵਿੰਦਰ ਲਾਲ, ਸੇਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਦਲਵਿੰਦਰ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ 3 ਅਣਪਛਾਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਸਮੇਤ ਕਰੀਬ 8-9 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਟਿਆ। ਮੈਂ 25 ਦਿਨ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਰਿਹਾ। ਮੇਰੀ ਐਮਐਲਆਰ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨੱਕ ਦੀ ਹੱਡੀ ਟੁੱਟ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਦੋ ਪਸਲੀਆਂ ਫ੍ਰੈਕਚਰ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮੇਰਾ MLR ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਿਰਫ 3 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੌਜਵਾਨ/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਫੜਿਆ। ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਗਰੀਬ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਗਿਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਇਸ ਦਰਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੀ ਮਾਂ, ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਕੰਮ 'ਤੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਹਰਭਜਨ ਸੰਧੂ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਗਿਆ ਅਤੇ

ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਗੈਰ ਹਰਭਜਨ ਸੰਧੂ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਹ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ 4-5 ਵਾਰ ਲੜ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

(5) ਉਚਿਤ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਬੰਗਾ ਉਰਫ ਅਸ਼ੋਕ ਉਰਫ ਸ਼ੋਕਾ, ਅਤੇ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ ਬਿੰਦਰੀ ਖਿਲਾਫ ਮਿਤੀ 08.03.2019 ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰ. 31 ਵਿਚ ਧਾਰਾ 173(8) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿਚ ਧਾਰਾ 173 ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। (8) ਹਰਭਜਨ ਸੰਧੂ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ), ਇੰਦਰਜੀਤ ਮੇਨਕਾ ਉਰਫ ਸੋਨੂੰ, ਬਲਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ ਮੋਨੂੰ, ਜਗਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ ਜੀਤਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਬੰਗਾ ਉਰਫ ਅਸ਼ੋਕ @ ਸ਼ੋਕਾ ਅਤੇ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ ਬਿੰਦਰੀ ਨਾਮਕ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.

(6) ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਅਤੇ ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਦੀ ਪੜਚੋਲ, ਭਾਵੇਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪੈਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ, ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਦਿਆਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਫਰਵਰੀ, 2019 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਉਥੇ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਮੌਜੂਦਾ ਐਫਆਈਆਰ 16.05.2019 ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਫਰਵਰੀ, 2019 ਦੀ ਕਥਿਤ ਧਮਕੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਫਰਵਰੀ, 2019 ਦੀ ਕਥਿਤ ਧਮਕੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 16.05.2019 ਦੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਤੇ ਲਾਈਵ ਲਿੰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਉਕਤ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਮਕੀ ਸਬੰਧੀ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਮਕੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਇਹ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ, ਧਾਰਾ 173(8) ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(7) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ ਬਿੰਦਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਾਰ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਐਫਆਈਆਰ ਅਤੇ ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ

(*Jasjit Singh Bedi, J.*)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਆਖਿਰਕਾਰ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਮਾਹਰ ਨੇ ਪਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਾਂਸੀ ਨਾਲ ਲਟਕਣ ਕਾਰਨ ਦਮ ਘੁੱਟਣਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਦੋਸ਼-ਪੱਤਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੁਰਮ ਮੁੱਢਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

(8) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(9) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸੈਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਨੋਟ ਦੇ ਨਾਲ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਜੁਰਮ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(10) ਮੈਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 173(8) ਸੀਆਰਪੀਸੀ (ਪੀ-7) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਸਮੇਤ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(11) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਸਹੀ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ।

(12) ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

306. ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ। —ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਣਨ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਵੀ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

(13) ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

" 107. ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਉਕਸਾਉਣਾ .-ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਚੀਜ਼, ਕੌਣ- ਪਹਿਲਾਂ।-ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

ਦੂਜਾ।—ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਭੁੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ; ਜਾਂ

ਤੀਸਰਾ।—ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ, ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਭੁੱਲ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

(14) ਉਕਸਾਉਣਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਬਹਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। *ਸਜ਼ੂ @ ਸਜ਼ੇ ਸਿੰਘ ਸੋਗਰ* ਬਨਾਮ *ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ 1* ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ;-

“13. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ 25 ਜੁਲਾਈ, 1998 ਨੂੰ ਹੋਏ ਝਗੜੇ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ 'ਜਾਓ ਅਤੇ ਮਰਨ' ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 161 ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1973 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਭਰਾ ਸ਼ਸ਼ੀ ਭੂਸ਼ਣ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਲੀਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੰਦੀਆਂ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢੀਆਂ। ਸ਼ਸ਼ੀ ਭੂਸ਼ਣ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਧਾਰਾ 161 ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1973 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-3 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ। 'ਜਾ ਕੇ ਮਰਨਾ'। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ 'ਜਾਓ ਅਤੇ ਮਰਨ ਲਈ' ਕਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਚ 'ਉਕਸਾਉਣ' ਦਾ ਤੌਰ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਹੈ। 'ਉਕਸਾਉਣਾ' ਸ਼ਬਦ ਕੁਝ ਸ਼ਬਤ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਤੇਜਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ ਜਾਂ ਤਾਕੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ, ਭੜਕਾਉਣ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਗਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਪਲ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਵਿੱਚ ਬੋਲੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪਰਸ਼ ਰੀਆ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਗੱਲੋਂ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਦੇ ਇੱਕ ਫਿੱਟ ਵਿੱਚ ਹੈ. ਦੂਜਾ, ਕਥਿਤ

(*Jasjit Singh Bedi, A*)

25 ਜਲਾਈ, 1998 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਗਾਲੀ-ਗਲੋਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ 27 ਜਲਾਈ 1998 ਨੂੰ ਲਟਕਦਾ ਹੋਇਆ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਕੋਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਭਾਸ਼ਾ, ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 25 ਜਲਾਈ, 1998 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ। 27 ਜਲਾਈ, 1998 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ 25 ਜਲਾਈ, 1998 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਹੀ ਗਈ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ 27 ਜਲਾਈ, 1998 ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਝਗੜਾ 25 ਜਲਾਈ 1998 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪਸ਼ਬਦ ਬੋਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਮਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਸੀ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

- (15) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜੋ ਪਾਇਆ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ 2/3 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ।
- (16) ਨੇਤਾਈ ਦੱਤਾ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

“5. ਕਥਿਤ ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪ੍ਰਣਬ ਕੁਮਾਰ ਨਾਗ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ। ਪਰ, ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 1999 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਬਦਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਦੇ ਵੀ 160 ਬੀ.ਐਲ ਸਾਹਾ ਰੋਡ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿਖੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ 16.2.2001 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਣਬ ਕੁਮਾਰ ਨਾਗ ਦੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਧਾਰਾ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਵਿੱਚ "ਉਕਸਾਉਣ" ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ

ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਧਾਰਾ 107 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਭੁੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਭੁੱਲ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 107 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਛੁਪਾਉਣਾ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਵੀ "ਉਕਸਾਉਣ" ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ।

6. ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਥੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਘਟਨਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪ੍ਰਣਬ ਕੁਮਾਰ ਨਾਗ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਉਕਸਾਇਆ। ਖਦਕਸ਼ੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ. ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪ੍ਰਣਬ ਕੁਮਾਰ ਨਾਗ ਨੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਹੋਵੇ।

7. ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਥੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਪ੍ਰਣਬ ਕੁਮਾਰ ਨਾਗ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਦੇ ਹੈ। ਕਥਿਤ ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਫਲਦਾਇਕ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸਯੋਗ ਅਪੈਰਾਥ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਹੋਰ 3 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

"26. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਓਰੀਲਾਲ ਜੈਸਵਾਲ, 1994 (3) ਆਰਸੀਆਰ (ਅਪੈਰਾਥਿਕ) 186: (1994) 1 ਐਸਸੀਸੀ 73 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਪੀੜਤਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਾਜ ਲਈ ਆਮ ਤੰਗ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ, ਝਗੜੇ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮਤਭੇਦਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ, ਝਗੜੇ ਅਤੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮਾਜ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਇਸ ਖੋਜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

27. ਚਿਤਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਚੋਪੜਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਐਨਸੀਟੀ ਸਰਕਾਰ) 2009 (4) ਆਰਸੀਆਰ (ਅਪੈਰਾਥਿਕ) 196: 2009 (5) ਆਰਏਜੇ 278: (2009) 16 ਐਸਸੀਸੀ 605 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਅਰਥਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ "ਉਕਸਾਉਣਾ" ਅਤੇ "ਗੁਆਢਣਾ"। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਭੜਕਾਉਣ, ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਪੈਟਰਨ ਦੂਜੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਟ੍ਰੈਟਜੈਕਟ ਫਾਰਮੂਲਾ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਹਰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

28. ਉਕਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਰਸ਼ ਕਾਰਨ

³ 2010(4) RCR (Criminal)

ਸਰਗਰਮ ਐਕਟ ਜਾਂ ਸਿੱਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਾ ਦੇਖ ਕੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਐਕਟ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧੱਕਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਖਦਕਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ।

29. ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਾਧਾਰਨ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ, ਝਗੜੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਤਿ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸੀ। ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦੂਜੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਲੋਕ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

30. ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਨਿਪਟਾਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਿੱਟਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਅਤੇ ਅਸਥਾਈ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਨਿਆਂ ਦਾ ਧੋਖਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 306 ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

(18) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ* 4 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ:-

"22. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪੈਰਾਥ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ, ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲਾਈਵ ਲਿੰਕ ਜਾਂ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੇਰਕ ਕਾਰਕ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮੂਲ ਤੱਤ ਆਤਮਘਾਤੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ ਹਨ। ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ, ਖਦਕਸ਼ੀ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਜਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੇਗੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋਸ਼ੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਭੱਲਾਂ ਦੀ ਦੁਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦੰਡਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਅਪੈਰਾਥ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗਾ।

306 IPC ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ, ਨਿਰੰਤਰਤਾ, ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਜਾਂ ਭੱਲ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਸਹਿ-ਸੁਚਕ ਸੁਚਕਾਕ ਹਨ। ਧਾਰਾ 306

ਆਈਪੀਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਉਕਸਾਉਣ ਨੂੰ ਅਪੈਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

a. ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਓਰੀਲਾਲ ਜੈਸਵਾਲ (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰੇਖਾੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਬਿਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਪੀੜਤ ਨਾਲ ਬੇਰਹਿਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹੀ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਲੀਲਾ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਜੇਕਰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੀੜਤ ਘਰੇਲੂ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਾਧਾਰਨ ਝਗੜੇ, ਝਗੜੇ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮਤਭੇਦਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਤਿ ਸਵਿਦਨਸ਼ੀਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜਾਂ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਕਾਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸਬਿਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਮਲੋਦੂ ਪਾਲ @ ਝਾਟੂ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ 2010 (1) RCR (ਅਪੈਰਾਧਿਕ) 643 : 2010 (1) ਹਾਲੀਆ ਸਿਖਰਲੇ ਫੈਸਲੇ (RAJ) 184 : (2010) 1 SCC 707 ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

b. ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 306 1.PC ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ, ਅਪੈਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਰਸ਼ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮਿਤਕ ਨੂੰ ਖਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਸਰਗਰਮ ਜਾਂ ਸਿੱਧਾ ਕੰਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਐਸ.ਐਸ. ਛੀਨਾ ਬਨਾਮ ਵਿਜੇ ਕਮਾਰ ਮਹਾਜਨ 2010 (4) ਆਰਸੀਆਰ (ਅਪੈਰਾਧਿਕ) 66: 2010 (4) ਹਾਲੀਆ ਸਿਖਰਲੇ ਫੈਸਲੇ (ਆਰਏਜੇ) 629: (2010) 12 ਐਸਸੀਸੀ 190 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। "

(19) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, 5 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ:-

4. ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੈ। ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 306 ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਖਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਵਿੱਚ

ਉਹ ਘਟਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਭਾਗ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਨਾਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਕਸਾਉਣਾ ਜ਼ਾਹਰ, ਪ੍ਰਤੱਖ, ਅਸਿੱਧਾ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਥਿਤ ਉਕਸਾਹਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਚਕਾਰ ਨੇੜਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਜੇ ਉਸਦਾ ਸੋਨਾ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰੈਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਅਤੇ ਪੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਥੱਪੜ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਹ ਸਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਚੱਲਦੀ ਰੇਲਗੱਡੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਛਾਲ ਮਾਰਨ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ, ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਕਥਿਤ ਘਟਨਾ 20 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਕਫ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰੀ ਹੈ। ਚੱਲਦੀ ਰੇਲਗੱਡੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਛਾਲ ਮਾਰਨਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਸਤੰਤਰ ਕੰਮ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 306 ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, 1998 (3) ਆਰਸੀਆਰ (ਅਪੈਰਾਥਿਕ) 266 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

(20) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, 6 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

“15. ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1993 ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਭਾਵ 30.4.1993 ਵਿਚਕਾਰ 3 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰਾਲ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਐਕਟ ਲਈ ਜਨੂੰਨ ਇਸ ਅੰਤਰਾਲ ਦੌਰਾਨ ਠੰਢੇ ਹੋ ਜਾਣ। ਹੁਣ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਇਸਤਰਾਸਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਅਸਰ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਲੀਲਾ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਪੀੜਤ ਆਮ ਝਗੜੇ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮਤਭੇਦਾਂ ਲਈ ਅਤਿ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਇਆ. ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਕਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ

107 ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਜੁਰਮ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਜੁਰਮ ਹੈ। ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ (i) ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ (ii) ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; (iii) ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ, ਕੰਮ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਭੁੱਲ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਪੈਰਾਥ ਵਜੋਂ ਉਕਸਾਉਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। 'ਉਕਸਾਉਣ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ, ਉਕਸਾਉਣਾ, ਉਕਸਾਉਣਾ ਜਾਂ ਉਕਸਾਉਣਾ। ਉਕਸਾਉਣ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਜਾਂ ਇਰਾਦਤਨ ਸਹਾਇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 107 ibid ਦੀਆਂ 3 ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 109 ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਕਸਾਇਆ ਗਿਆ ਕੰਮ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਉਕਸਾਉਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੈਰਾਥੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਜੁਰਮ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਅਪੈਰਾਥ ਜਿਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਕਸਾਉਣ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਅਪੈਰਾਥ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਦੇਖੋ ਸੋਹਣ ਰਾਜ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, [2008(2) RCR (ਅਪੈਰਾਥਿਕ) 810 : 2008 (2) RA] 272]।”

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

(21) ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ, ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਤੇ ਲਾਈਵ ਲਿੰਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣਾ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਰਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਦਾ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਸਿਰਫ ਫਰਵਰੀ, 2019 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(22) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ, ਆਤਮ ਗੱਤਿਆ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਸੱਚ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਫਰਵਰੀ, 2019 ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ 16.05.2019 ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

(*Jasjit Singh Bedi, L.*)

ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕ ਨਾਲ ਸਬਰਾ ਦਰਅਸਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫਰਵਰੀ, 2019 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਥਿਤ ਧਮਕੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਈ, 2019 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਤੇ ਲਾਈਵ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(23) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧੱਕਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਥਿਤ ਧਮਕੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਂ ਉਕਸਾਉਣ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਪੈਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ।

(24) ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਾਰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਜੀਜਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਖੁਦ ਉਕਤ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(25) ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਹੋਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁੱਲ ਸਹੀ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਇਲਜ਼ਾਮ ਇੱਕ ਅਪੈਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(26) ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਰਦ ਕਾਰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਅਤੇ, ਅੱਗੇ, ਫਰਵਰੀ, 2019 ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਅਤੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲਾਈਵ ਲਿੰਕ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਮਈ, 2019 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(27) ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 306 ਅਤੇ 34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ., 1860 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ FIR ਨੰ. 62 ਮਿਤੀ 16.05.2019 (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-2) ਧਾਰਾ 173(8) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-7) ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਸਮੇਤ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਬੀਆ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ

ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ